

Арх. Број: 08-1235/4
Датум: 09.04.2026 година

Врз основа на член 49 став (1) и член 55 став (1) од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/2000, 44/2002, 13/2006, 82/2008, 167/2010, 36/2011 и 51/2011) и („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19, 110/19, 154/19 и 121/2024), а во врска со член 20 став (1) од Законот за енергетика (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/25 и 135/25), Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини на Република Северна Македонија изврши детална анализа на документот од аспект на неговата усогласеност со законските барања и донесе

РЕШЕНИЕ

за одобрување на Проценката на адекватноста на ресурсите – 2025 година во Република Северна Македонија

1. Проценката на адекватноста на ресурсите – 2025 година во Република Северна Македонија со број 11-504/2 од 02.03.2026 година поднесена од Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија АД за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем, во државна сопственост, Скопје, се одобрува.
2. Ова решение влегува во сила со денот на неговото донесување.
3. Ова решение заедно со Проценката на адекватноста на ресурсите – 2025 година во Република Северна Македонија да се објави на веб страната на Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини и на веб страната на Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија АД за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем, во државна сопственост, Скопје.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Согласно член 20 од Законот за енергетика (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/25 и 135/25) се утврдува следното:

(1) Операторот на електропреносниот систем изготвува проценка на адекватноста на ресурсите во Република Северна Македонија, која ја одобрува Министерството и во која се опфатени и регионални аспекти, со примена на методологијата за изготвување на Европската проценка, при што ги зема предвид:

1. наодите содржани во Европската проценка, а особено референтните сценарија на проектираната побарувачка и понуда на електрична енергија;
2. специфичностите на понудата и побарувачката на електрична енергија во Република Северна Македонија;
3. економска проценка на можностите за трајно или привремено затворање на постојните и изградба на нови капацитети за производство на електрична енергија;
4. постигнувањето на целите за развој на интерконективни водови;
5. состојбите со пазарите на електрична енергија во регионот;
6. постигнување на целите за енергетска ефикасност, искористување на обновливи извори на енергија и намалување на емисиите на стакленички гасови;
7. чувствителноста на системот на екстремни временски и хидролошки услови и
8. големопродажните цени на електричната енергија.

(2) Операторот на електропреносниот систем и Министерството ја објавуваат проценката на адекватноста на ресурсите најдоцна до 31 октомври секоја година на своите веб-страници.

(3) Операторот на електропреносниот систем е должен при изработката на проценката на адекватност на ресурсите, да прикаже:

1. список на проекти за производство на електрична енергија за кои е издадено решение за приклучување на електропреносната мрежа, односно производни капацитети кои се приклучени во секоја точка на испорака кон операторите на дистрибутивните системи;
2. дефиниција на централно референтно сценарио за снабдување и потрошувачка на електрична енергија, економска проценка за можност за реконструкција и градба на нови производни капацитети, мерки за енергетска ефикасност, нови интерконекции, сензитивност на екстремни климатски прилики, хидролошки состојби, како и тренд на цени на електрична енергија;
3. преглед на историски податоци за договорената и реално обезбедена резерва за балансирање на системот во релевантниот период;
4. методологија за проценка на расположливите и потребните резерви за балансирање на системот;
5. проценка на потребната резерва за балансирање на системот во контролното подрачје;
6. проценка на моментално расположливите резерви за балансирање на системот во контролната област;
7. проценка дали и колку резерви недостасуваат за балансирање на системот во случај на приклучување на сите електроцентрали кои се во процес на приклучување, а кои користат променливи обновливи извори на енергија;
8. показатели за адекватноста на производните капацитети да ја задоволат потрошувачката добиена врз основа на пресметката и
9. заклучок за ризиците за безбедното работење на електроенергетскиот систем и потребата од примена на мерки за обезбедување резерви за балансирање од страна на производителите кои користат променливи обновливи извори на енергија, согласно законот со кој се уредуваат обновливите извори на енергија.

(4) Во изготвување на проценката од ставот (1) на овој член, се зема предвид можниот придонес на давателите на моќност, во рамки на механизмот за обезбедување на моќност лоцирани во договорна страна на Енергетската заедница или држава членка на Европската Унија за сигурност на снабдувањето на зоните за наддавање што тие ги покриваат, при што се користи методологијата за пресметување на максималниот влезен капацитет за прекуграничното учество на давателите на моќност на електрична енергија лоцирани во договорна страна на Енергетската заедница или држава членка на Европската Унија изготвена од ENTSO-E и одобрена од ACER.

Врз основа на претходното Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија АД за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем, во државна сопственост, Скопје (во понатамошниот текст: АД МЕПСО) на 27.01.2026 со архивски бр. 11-504 поднесе барање за одобрување на Проценка на адекватноста на ресурсите – 2025. Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини врз основа на извршената проверка, констатираше дека доставениот документ претставува стручно изработена студија за проценка на адекватноста на ресурсите, заснована на современа пробалистичка методологија и усогласена со Европската проценка на адекватноста на ресурсите (ERAA) на ENTSO-E, но утврди дека проценката не ги опфаќа целосно сите задолжителни елементи пропишани во член 20 став (1) од Законот за енергетика(*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/25 и 135/25) за што достави мислење до АД МЕПСО со број 08-1235/2 од 06.02.2026 година.

АД МЕПСО постапи по мислењето на Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини и на 02.03.2026 година достави нов текст на Проценката на адекватноста на ресурсите – 2025 година во Република Северна Македонија во кој е извршено дополнување и усогласување на документот согласно мислењето на Министерството.

Врз основа на претходното се донесе Решение како во диспозитивот.

Со почит,

Министер за енергетика,
рударство и минерални сировини
Сања Божиновска

Изработил: Ненад Стојковски

Контролирал: Цавид Селами

Согласен: Валентина Старделова

Проверил номотехнички: Маја Ивановска Тофиловска

Елена Неткова Ивковска

Одобрил: Горан Јовановски